

Keuzedeel mbo

Visserij

Code

K1244

Ontwikkeld door: SBB in samenwerking met vertegenwoordigers uit het onderwijs en bedrijfsleven
Penvoerder: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem

1. Algemene informatie

D1: Visserij

Studielast

720

Beroepsvereisten

Ja,
De student moet voldoen aan de wettelijke beroepsvereisten zoals geformuleerd in de Wet bemanning zeeschepen en de onderliggende regelgeving.

Zie <https://zoek.officiëlebekeendmakingen.nl/stcrt-2025-15667.html>

Certificaten

Ja

Onderwijsinstellingen kunnen, onder specifieke voorwaarden, in de derde leerweg een certificaatgerichte opleiding aanbieden voor een keuzedeel dat na 1 augustus 2020 is vastgesteld. Zie vragen 7 en 17 van de veelgestelde vragen veranderaanpak (<https://kwalificatiestructuur-mijn.s-bb.nl/vragen/verander>).

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

Als gevolg van een tekort aan personeel in de maritieme sector is de behoefte ontstaan om de arbeidsmobiliteit tussen de verschillende maritieme subsectoren te versterken. Deze behoefte wordt herkend door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KvNR), de Pelagic Freezer Trawler Association (PFA), de Nederlandse Visserijbond, CNV Vakmensen en Nautilus NL.

Het keuzedeel Visserij stelt medewerkers met een nautisch vaarbevoegdheidsbewijs uit andere subsectoren, zoals de koopvaardij en de waterbouw, in staat om aanvullend een nautische vaarbevoegdheid voor vissersvaartuigen te behalen. Op deze wijze kunnen zij behouden blijven voor de maritieme sector en breder inzetbaar worden binnen het werkveld.

Zelfstandige betekenis

Na het volgen van dit keuzedeel is de certificaathouder in staat om veilig te werken aan boord van een vissersvaartuig. Dit omvat het opsporen van de vis, het uitvoeren van het nautisch en operationeel visproces, het onderhouden van het vstuig en het administratief verwerken van de vangst. De certificaathouder voldoet met dit certificaat aan de wettelijke vereisten om op een vissersvaartuig te mogen werken.

Doelgroep

Dit keuzedeel is bedoeld voor werkenden die al een Nederlands nautisch vaarbevoegdheidsbewijs voor de koopvaardij of voor de waterbouw bezitten en die willen overstappen naar de visserijsector.

Ingangsdatum certificaat

01-08-2025

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

In 2025 is in dit keuzedeel het Besluit Zeevisvaartbemanning, artikel 72 lid 2 vervangen door de Wet bemanning zeeschepen. Deze wet is op 1 juli 2025 in werking getreden. Tevens is een link naar de Wet bemanning zeeschepen opgenomen.

Relevantie van het keuzedeel

Met dit keuzedeel verkrijgen studenten een dubbel vaarbevoegdheidsbewijs. Naast de kwalificatie voor de koopvaardij wordt met dit keuzedeel ook voldaan aan de eisen om in de visserijsector te gaan werken. Dat maakt studenten duurzaam breder inzetbaar in de maritieme sector.

Beschrijving van het keuzedeel

In dit keuzedeel doet de student gedurende drie maanden ervaring op in een nautische en/of technische functie aan boord van een vissersvaartuig. Tevens leert hij visserijtaken uit te voeren en behaalt hij het certificaat Basic Safety Fisheries.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Voert visserijtaken uit

Complexiteit

Bij het uitvoeren van de visserijtaken heeft de beginnend beroepsbeoefenaar te maken met standaardwerkwijzen. Complicerende factoren zijn het werken onder alle mogelijke omstandigheden zoals slechte weersomstandigheden en het uitvoeren van fysieke arbeid. De beginnend beroepsbeoefenaar moet hierbij altijd alert zijn op mogelijke risico's en weten wanneer hulp in te roepen. Daarnaast moet die zowel rekening houden met het efficiënt uitvoeren van de werkzaamheden als de kwaliteit ten aanzien van het product bewaken. Voor het uitvoeren deze kerntaak moet de beginnend beroepsbeoefenaar beschikken over kennis en vaardigheden op het gebied van visopsporing, visvangst en visverwerking.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende en coördinerende rol: de beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met en stuurt de bemanningsleden functioneel aan bij hun werkzaamheden. De beroepsactiviteiten worden zowel in teamverband als individueel uitgevoerd. De beginnend beroepsbeoefenaar draagt een gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van het (routine) werk van anderen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- bezit basiskennis van deel A van de FAO/ILO/IMO Code betreffende de veiligheid aan boord van vissersvaartuigen
- bezit kennis van de internationale scheepvaartwetgeving als neergelegd in internationale overeenkomsten en verdragen voor zover deze betrekking hebben op de bijzondere verplichtingen en verantwoordelijkheden van de beroepsbeoefenaar
- bezit kennis van de Voorschriften voor de wachtdienst als bedoeld in Bekendmaking aan de Zeevisvaart Nr 61/1989
- bezit kennis van de nationale en internationale scheepvaartwetgeving op het gebied van veiligheid en milieu
- bezit kennis van de effecten van vrije vloeistof oppervlakken en ijsafzetting
- bezit kennis van de effecten van water aan dek
- bezit kennis van de te nemen maatregelen wanneer het vistuig vast komt te zitten aan de grond of ander obstakel
- bezit kennis van laad- en losoperaties met speciale aandacht voor het hellend moment veroorzaakt door het laadgerei en de vangst
- bezit kennis van personeelsbeleid en de organisatie en opleiding van het personeel aan boord van vissersvaartuigen
- bezit kennis van de demersale vangstmethode en basiskennis van de pelagische vangstmethode plus de impact ervan op het mariene ecosysteem
- bezit kennis van de kwaliteitscriteria en de houdbaarheid van demersale en pelagische vis en schelpdieren
- bezit basiskennis van de kwaliteitsmeting van vis
- bezit kennis van visquota en -contingenten
- bezit kennis van hulpmiddelen en apparatuur om vis op te sporen
- bezit kennis van visgerei, vistuig en techniek aan boord van een vissersvaartuig
- bezit kennis van het proces van visverwerking
- bezit operationele vaardigheden voor het onderhouden en repareren van visnetten
- bezit productkennis van schoonmaakmiddelen
- bezit basiskennis van koelvriessystemen
- bezit kennis van de vangstregistratie van vis
- bezit kennis van de bedrijfsvoering aan boord van een vissersvaartuig, met taken en procedures
- bezit basiskennis (inzicht in rol en taken) van de controlerende / toezichhoudende instanties
- bezit kennis van duurzame visserij met onderwerpen als de maatschappelijke opvattingen over de visserij, het mariene milieu, milieueffecten van visserij, visstandbeheer, de visketen, de economische aspecten en wat dit voor consequenties heeft voor het vissersvak
- bezit kennis van relevante wet- en regelgeving in de visserij inclusief basiskennis van het Europees GVB
- kan schoonmaaktechnieken toepassen

D1-K1-W1: Bereidt het vissen voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bepaalt/informeert naar het reisdoel voor de uit te oefenen vangstmethode. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt en combineert informatie van diverse bronnen. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt de

D1-K1-W1: Bereidt het vissen voor

documenten voor de reis en vult deze, waar nodig, in. De beginnend beroepsbeoefenaar brengt het vissersvaartuig op het visbestek en spoort in overleg met de schipper de vis op met opsporingsapparatuur.

Resultaat

Een gedegen voorbereide reis en een vastgesteld visbestek waarbij rekening wordt gehouden met de doelsoorten, de gekozen vangstmethode, het mariene milieu en de regelgeving (toegestane vangstgebieden). Volledige en juiste documentatie en informatie (bemanningslijst, licenties, quotavereisten en dergelijke).

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- combineert vlot een grote hoeveelheid informatie (klimatologische en historische informatie, wetgeving en/of mondelinge overdracht) bij het bepalen van het visbestek;
- maakt, passend bij de vangstmethode, op effectieve wijze gebruik van apparatuur om het schip op het juiste visbestek te brengen en de vis op te sporen;
- houdt zich aan de procedures en wettelijke vereisten bij het verzamelen, controleren en aanvullen van de benodigde documenten voor de reis;
- overlegt tijdig en regelmatig met diens collega's bij de uitvoering van de gemeenschappelijke taak.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Voert de nautische visserijtaken uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bedient onder begeleiding vanaf de brug de hulpwerktuigen om de netten en kabels uit te zetten en binnen te halen. De beginnend beroepsbeoefenaar communiceert met de schipper en de dekbemanningsleden over het vis- en/of losproces. Waar nodig laat die wijzigingen aanbrengen in het visgerei of brengt het vissersschip naar een ander visbestek. De beginnend beroepsbeoefenaar houdt toezicht op de veiligheid van het visproces en de werkzaamheden die aan dek worden verricht. De beginnend beroepsbeoefenaar registreert de gegevens met betrekking tot de visvangst in het managementsysteem. De beginnend beroepsbeoefenaar controleert of vistuig en vangst vastgezet zijn na het visproces. De beginnend beroepsbeoefenaar zet vis en/of materialen op volle zee over.

Resultaat

Een veilig en succesvol vis- en / of losproces waarbij de veiligheid van schip en opvarenden te allen tijden gewaarborgd zijn. Een correcte registratie en rapportage van de vangst.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- zorgt voor duidelijke informatie en instructies aan de bemanningsleden aan dek;
- houdt bij het manoeuvreren goed zicht op het vis- en/of losproces en op de signalen van de bemanningsleden aan dek;
- neemt op basis van de hoeveelheid gevangen vis tijdig de nodige beslissingen over wijzigingen in het visgerei en/of visbestek;
- blijft onder druk stabiele prestaties leveren en onderneemt tijdig gepaste actie indien er stagnatie of een onveilige situatie dreigt;
- houdt zich aan de procedures en wettelijke vereisten bij het registreren van de gegevens in het EU vislogboek en het managementsysteem;
- ziet erop toe dat vistuig en vangst volgens de veiligheidsvoorschriften vastgezet zijn;
- overlegt tijdig en regelmatig met diens collega's bij de uitvoering van de gemeenschappelijke taak.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan

D1-K1-W3: Voert de operationele visserijtaken uit

Omschrijving

D1-K1-W3: Voert de operationele visserijtaken uit

De beginnend beroepsbeoefenaar begeleidt op het dek de netten en de kabels over boord en aan boord, controleert ze daarbij op beschadigingen en grijpt in wanneer zich problemen voordoen. De beginnend beroepsbeoefenaar bergt het gebruikte vistuig weer op. De beginnend beroepsbeoefenaar verwerkt de gevangen vis met de geëigende verwerkingsmethode afhankelijk van het schip door sorteren, strippen, wassen, vriezen, koelen, koken en opslaan in koel- of vriesruim. De beginnend beroepsbeoefenaar verwijdert na elke vistrek alle resterende vis(resten) van het dek en maakt de gebruikte hulpmiddelen en verwerkingsruimte schoon. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met de andere bemanningsleden.

Resultaat

Een veilig en succesvol visproces. Een verwerking en opslag van vis die past bij de vissoort / verwerkingsproces van het schip en waarbij rekening wordt gehouden met de hygiëne en de kwaliteit van de vis.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- overlegt bij de uitvoering van de gemeenschappelijke taken regelmatig met de collega's en maakt melding van belangrijke zaken;
- houdt steeds goed zicht op het visproces en grijpt tijdig in wanneer er problemen dreigen te ontstaan;
- werkt veilig, systematisch, hygiënisch en geconcentreerd bij het verwerken van de vis binnen de daarvoor gestelde tijd;
- houdt zich bij de operationele activiteiten van het visproces aan de geldende voorschriften en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van veiligheid, Arbo en milieu.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W4: Voert de technische visserijtaken uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert en inspecteert vistuig en -hulpmiddelen. Waar nodig repareert en herstelt die zaken die niet tot het groot onderhoud kunnen wachten. De beginnend beroepsbeoefenaar onderhoudt de bewegende onderdelen. De beginnend beroepsbeoefenaar ruimt het nettenruim op en houdt de voorraden bij. De beginnend beroepsbeoefenaar registreert de in- en uitgaande goederen en controleert ze op kwaliteit en aantal.

Resultaat

De benodigde vismaterialen en -hulpmiddelen zijn functioneel en beschikbaar. Een accurate registratie van de uitgevoerde werkzaamheden en de stand van zaken van de vismaterialen en -hulpmiddelen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- toont technisch inzicht bij de controle van vistuig en hulpmiddelen op functionaliteit, onvolkomenheden of andere (toekomstige) problemen;
- toont technisch inzicht bij het tijdig nemen van maatregelen om mankementen te voorkomen en de levensduur te verlengen;
- gebruikt correcte technieken om de netten te boeten en de kabels te repareren en houdt daarbij rekening met de krachten die kunnen optreden op het visgerei;
- gebruikt gepaste gereedschappen en materialen om het onderhoud en de reparaties vaardig en veilig uit te voeren, maakt ze na afloop schoon en bergt alles veilig op;
- toont zich punctueel bij het op orde houden van de voorraden;
- houdt zich aan de voorgeschreven procedures bij het registreren van de gegevens met betrekking tot de in- en uitgaande goederen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen